

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 30.11.2020, klo 09:30 - 11:33

Paikka Sähköinen kokous Teams tai kokoustila Ostari, Koskenmäenpolku 4, Tuusula

Käsitellyt asiat

§ 32 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 33 Pöytäkirjan tarkastus

§ 34 Vanhusasiavaltuutettu, lakiluonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle, Ikäihmisten neuvoston lausunto

§ 35 Ikäihmisten neuvoston kokousajat vuonna 2021

§ 36 Ilmoitusasiat

§ 37 Keskusteluasiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Anja Matikainen, puheenjohtaja
Anneli Koivunen, etäyhteys
Annette Nieminen
Kullervo Mäkinen
Raili Kumpulainen
Tuulikki Petäjaniemi, etäyhteys

Muut saapuvilla olleet

Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori, sihteeri
Tuija Reinikainen, kunnanhallituksen edustaja, poistui 11:29

Poissa

Pekka Latva-Pukkila

Allekirjoitukset

Anja Matikainen
Puheenjohtaja

Marjo-Kaisa Konttinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

02.12.2020

02.12.2020

Tuulikki Petäjaniemi

Anneli Koivunen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 32

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:

Marjo-Kaisa Konttinen

marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi

osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Esittelijä: Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 33

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:

Marjo-Kaisa Konttinen

marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi

osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Ehdotus

Esittelijä: Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet

Tuulikki Petäjaniemi ja Anneli Koivunen.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tuulikki Petäjaniemi ja Anneli Koivunen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 34

Vanhusasiavaltuutettu, lakiluonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle, Ikäihmisten neuvoston lausunto

TUUDno-2020-2561

Valmistelija / lisätiedot:
Marjo-Kaisa Konttinen
marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi
osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta, ikne 30.11.2020

Perustelut

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman tavoitteena on ikäystävällisyyden edistäminen. Tavoitteeseen vastataan muun muassa perustamalla vanhusasiavaltuutetun tehtävä ja toimisto.

Tiivistelmä esityksestä

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki vanhusasiavaltuutetusta. Esitys perustuu pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmaan. Esityksen tavoitteena on luoda itsenäinen ja riippumaton viranomainen, joka seuraisi ikääntyneiden asemaa ja oikeuksien toteutumista laajasti kaikilla yhteiskuntasektoreilla ja toisi havaintojaan sekä ikääntyneiden näkökulmaa yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

Vanhusasiavaltuutetun tehtävänä olisi edistää ikääntyneiden oikeuksien toteutumista. Vanhusasiavaltuutetulla ei olisi toimivaltaa ratkaista yksittäistapauksiin liittyviä kanteluita vaan tehtävät painottuisivat seurantaan ja arviointiin sekä ennakkolliseen vaikuttamiseen. Vanhusasiavaltuutetun tehtävänä olisi seurata ja arvioida ikääntyneiden asemaa ja oikeuksien toteutumista ja seurata lainsäädäntöä ja yhteiskunnallista päätöksentekoa sekä arvioida niiden vaikutuksia ikääntyneisiin. Vanhusasiavaltuutettu tekisi aloitteita ja antaisi lausuntoja, laatisi ja teettäisi selvityksiä sekä julkaisisi raportteja. Lisäksi valtuutettu edistäisi tiedotusta ja välittäisi ikääntyneitä koskevaa tietoa, sekä edistäisi yhteistyötä ikääntyneiden asioita käsittelevien toimijoiden välillä.

Kyseessä olisi yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston yhteydessä toimiva, mutta toiminnassaan itsenäinen ja riippumaton viranomainen.

Esitys liittyy valtion vuoden 2021 lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2021.

Ikäihmisten neuvoston lausunto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnan Ikäihmisten neuvosto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta.

Hallituksen tavoite ikäystävällisyyden edistämisestä on vanhuspalveluista käydyn keskustelun ja ikäihmisten asemassa ilmenneiden epäkohtien vuoksi tarpeellinen. Suomeen tarvitaan vanhusten äänen vahvistajaa, puolesta puhujaa ja tukijaa oikeuksien toteutumisessa. Valtuutetun pitää toimia kaikkein ikäihmisten hyväksi. Sen johdosta tehtävän nimike voisi olla esimerkiksi Ikäihmisten valtuutettu.

Esityksen mukaan valtuutettu vaikuttaisi lähinnä tekemällä selvityksiä ja aloitteita, antamalla lausuntoja sekä osallistumalla yhteiskunnalliseen keskusteluun. Sen sijaan vanhusasiavaltuutetulta puuttuisivat oikeudet puuttua konkreettisesti ikäihmisten ongelmatilanteisiin. Erityisvaltuutettujen antamalla lausunnoilla on todellisuudessa vain pieni merkitys.

Vanhusasiavaltuutetulla on oltava riittävät taloudelliset resurssit ja tarpeeksi henkilökuntaa vastaamaan yhteydenottoihin. Valtuutettu tarvitsee tuekseen tekijöitä, joilla on sosiaali- ja terveysalan asiantuntemusta sekä monipuolista kokemusta yhteiskunnallisesta viestinnästä.

Yksi vaihtoehto on, että vanhusasiavaltuutetun toimisto toimisi oikeusasiamiehen kansliassa, mikä vahvistaisi voimavaroja. Vanhusasiavaltuutetun on oltava tiiviisti yhteydessä valvontaviranomaisiin, kuntiin, Valviraan ja aluehallintovirastoihin. Säännöllinen yhteydenpito eläkeläisjärjestöihin ja kuntien vanhusneuvostoihin on myös erittäin tärkeää, sillä niissä tunnetaan ikääntyneiden arki paikallisella tasolla.

Vanhusasiavaltuutetun on kiinnitettävä huomiota ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ennalta, ei pelkästään sote-palveluihin. Ikäihmisten osallisuuden lisääminen, liikunnan ja kulttuurin tukeminen sekä eläkeläisjärjestöjen toimintaedellytysten varmistaminen ovat tärkeitä.

Ehdotus

Esittelijä: Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Ikäihmisten neuvosto päättää

- antaa esityksen mukaisen lausunnon.

Päätös

Ikäihmisten neuvosto päätti

- lausua seuraavaa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta

Tuusulan ikäihmisten neuvoston lausunto

Ikäihmisten neuvosto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta. Hallituksen tavoite ikäystävällisyyden edistämisestä on vanhuspalveluista käydyn keskustelun ja ikäihmisten asemassa ilmenneiden epäkohtien vuoksi tarpeellinen. Suomeen tarvitaan vanhusten äänen vahvistajaa, puolesta puhujaa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ja tukijaa oikeuksien toteutumisessa.

Esityksen mukaan valtuutettu vaikuttaisi lähinnä tekemällä selvityksiä ja aloitteita, antamalla lausuntoja sekä osallistumalla yhteiskunnalliseen keskusteluun. Sen sijaan vanhusasiavaltuutetulta puuttuisivat oikeudet puuttua konkreettisesti ikäihmisten ongelmatilanteisiin. Erityisvaltuutettujen antamalla lausunnoilla on todellisuudessa vain pieni merkitys.

Tuusulan Ikäihmisten neuvosto toteaa, että vanhusasiavaltuutetun viran perustamisella on merkitystä vain siinä tapauksessa, että valtuutetulla on todelliset valtuudet puuttua ikäihmisten ongelmatilanteisiin. Muussa tapauksessa tehtävän perustamisella ei ole merkitystä.

Jos valtuutetun virka kuitenkin perustetaan, valtuutetulla on oltava riittävät taloudelliset resurssit ja tarpeeksi henkilökuntaa vastaamaan yhteydenottoihin. Valtuutettu tarvitsee tuekseen tekijöitä, joilla on sosiaali- ja terveysalan asiantuntemusta sekä monipuolista kokemusta yhteiskunnallisesta viestinnästä. Valtuutetun pitää toimia kaikkien ikäihmisten hyväksi. Sen johdosta tehtävän nimike voisi olla esimerkiksi Ikäihmisten valtuutettu.

Yksi vaihtoehto on, että vanhusasiavaltuutetun toimisto toimisi oikeusasiamiehen kansliassa, mikä vahvistaisi voimavaroja. Vanhusasiavaltuutetun on oltava tiiviisti yhteydessä valvontaviranomaisiin, kuntiin, Valviraan ja aluehallintovirastoihin. Säännöllinen yhteydenpito eläkeläisjärjestöihin ja kuntien vanhusneuvostoihin on myös erittäin tärkeää, sillä niissä tunnetaan ikääntyneiden arki paikallisella tasolla.

Vanhusasiavaltuutetun on kiinnitettävä huomiota ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ennalta, ei pelkästään sote-palveluihin. Ikäihmisten osallisuuden lisääminen, liikunnan ja kulttuurin tukeminen sekä eläkeläisjärjestöjen toimintaedellytysten varmistaminen ovat tärkeitä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 35

Ikäihmisten neuvoston kokousajat vuonna 2021

TUUDno-2020-2813

Valmistelija / lisätiedot:

Marjo-Kaisa Konttinen

marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi

osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Ehdotus

Esittelijä: Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Ikäihmisten neuvosto päättää

- pitää kokoukset vuonna 2021 seuraavina päivinä pääsääntöisesti klo 9.30
 - 25.1., 22.2., 29.3., 26.4., 31.5., 30.8., 27.9., 25.10., 29.11. ja 13.12.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 36

Ilmoitusasiat

Valmistelija / lisätiedot:

Marjo-Kaisa Konttinen

marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi

osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Ikäihmisten neuvoston tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

- kuulumiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnasta
- kuulumiset kunnanhallituksesta
- terveiset alueellisesta ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman työpajasta.

Ehdotus

Esittelijä: Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Ikäihmisten neuvosto päättää

- merkitä ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös

Ilmoitusasiat merkittiin tiedoksi.

Lisäksi ikäihmisten neuvosto päätti

- että Anja Matikaisen ollessa estynyt, Tuulikki Petäjaniemi osallistuu Keusote-alueen vanhusneuvostojen puheenjohtajapalaveriin 11.12. klo 9-11 Teamisilla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 37

Keskusteluasiat

Valmistelija / lisätiedot:

Marjo-Kaisa Konttinen

marjo-kaisa.konttinen@tuusula.fi

osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Ikäihmisten neuvosto käynnistää keskustelun neuvoston 2021 toiminnan suunnittelusta.

Lisäksi ikäihmisten neuvoston keskusteltavana ovat

- eläkeläisjärjestöjen järjestämät ulkoilupäivät, jotka on suunniteltu pidettäväksi Kirkkorannassa keskiviikkona 17.3.2021 klo 11-14.00. Toukokuun liikuntapäivä pidetään Torpalla. Päivämäärä varmistuu myöhemmin.
- Iknen infoiltapäivä suunniteltiin pidettäväksi maaliskuussa 2020, mutta se peruuntui koronaviruksen vuoksi. Keskustellaan, pidetäänkö infoiltapäivä keväällä 2021.
- Keusoten suunnitelmat lopettaa ikäihmisten päivätoiminta nyky muodossaan

Ehdotus

Esittelijä: Marjo-Kaisa Konttinen, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Ikäihmisten neuvosto päättää

- käynnistää neuvoston vuoden 2021 toiminnan suunnittelun
- käydä keskustelun
 - ulkoilupäivistä keväällä 2021
 - järjestääkö se Infoiltapäivän keväällä 2021
 - Keusoten suunnitelmista lopettaa ikäihmisten päivätoiminta nyky muodossaan.

Päätös

Keskusteluasiat merkittiin tiedoksi. Lisäksi ikäihmisten neuvosto päätti

- järjestää Infoiltapäivän, jos se koronan vuoksi on mahdollista. Suunnittelu infoiltapäivän järjestämisestä aloitetaan alkuvuodesta 2021
- tehdä kannanoton Keusoten aikomuksesta lopettaa ikäihmisten päivätoiminta nyky muodossaan

Tuusulan ikäihmisten neuvoston kannanotto Keusoten aikomukseen lopettaa ikäihmisten päivätoiminta nyky muodossaan

Tuusulan Ikäihmisten neuvoston tietoon on tullut, että Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymässä (Keusotessa) on aikomuksena lopettaa ikäihmisten päivätoiminta nyky muodossaan esimerkiksi Tuusulassa. Neuvosto yhtyy Tuusulan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan kannanottoon ja korostaa, että päivätoiminta keventää muiden palvelujen tarvetta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ikäihmisten neuvosto toteaa, että paikallinen päivätoimintapalvelu on päivätoimintaan valittaville ikäihmisille ja heidän hoitajilleen todella tarpeellinen vaihtoehto, jonka kautta edistetään paljon palveluita tarvitsevien ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä. Palvelu tarjoaa ikäihmisille mahdollisuuden osallisuuteen sekä yksinäisyyden ja turvattomuuden vähentämiseen. Virtuaalinen päivätoiminta ei ole tälle ikäihmisten ryhmälle vaihtoehto. Tuusulan kunnalla ei ole mitään palvelua, joka voitaisiin ottaa käyttöön nykymuotoisen päivätoiminnan sijaan.